

Vergaderjaar 2021–2022

25 087

Internationaal fiscaal (verdrags)beleid

Nr. 290

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 maart 2022

Met deze brief geef ik, mede namens de Minister van Financiën, vervolg aan het verzoek van de vaste commissie voor Financiën van 13 januari 2022 om de laatste stand van zaken met betrekking tot de toezeggingen die zijn gedaan tijdens het commissiedebat FATCA van 28 september 2021 (Kamerstuk 25 087, nr. 283) weer te geven. In deze brief ga ik in op de acties die de afgelopen twee maanden, zowel bilateraal als in EU-verband, zijn ondernomen om meer duidelijkheid te krijgen van de VS over de inspanningsverplichting voor banken en de positie van toeval-Amerikanen. Ook ga ik in op het aantal toeval-Amerikanen en de informatievoorziening.

Stand van zaken acties bilateraal en in Europees verband

Onder de Amerikaanse FATCA-wetgeving hebben banken wereldwijd de verplichting om informatie te verstrekken over Amerikaanse personen die een rekening bij hen hebben, inclusief een Amerikaans US TIN (dit is vergelijkbaar met het Nederlandse BSN). De banken hebben aangegeven er zeker van te willen zijn dat zij voldoen aan de inspanningsverplichting en geen risico lopen om door de Amerikaanse autoriteiten aangemerkt te worden als significant non-compliant met mogelijk hoge boetes als gevolg¹. Eind vorig jaar hebben de grootbanken toegezegd om geen rekeningen te sluiten van Nederlanders met ook de Amerikaanse nationaliteit bij het enkel ontbreken van een US TIN of CLN tot 1 september 2022. Ik zet mij daarom, zowel in bilateraal als in EU-verband, in om vóór 1 september 2022 meer duidelijkheid te verkrijgen van de VS over de inspanningsverplichting voor banken zodat voor hen duidelijk is met welke inspanningen zij niet als significant non-compliant worden aangemerkt en toeval-Amerikanen niet meer geconfronteerd zullen worden met bankproblemen.

¹ Kamerstuk 25 087, nr. 287.

Zoals genoemd door onze voorgangers tijdens het commissiedebat van 28 september 2021 en in de voortgangsbrief van 10 december 2021² verwachten wij dat de VS in het voorjaar met meer duidelijkheid voor de banken komt omtrent het voldoen aan de inspanningsverplichting van banken onder de FATCA-regelgeving. Mede als gevolg van de door Nederland en in EU-verband genomen acties, heeft het Amerikaanse Ministerie van Financiën (Treasury) in de VS afgelopen zomer een werkgroep opgestart om deze inspanningsverplichting verdere invulling te geven. In december jl. heeft onze ambassadeur, samen met de Franse ambassadeur, in de VS op hoog ambtelijk niveau met Treasury gesproken en naar de voortgang van de werkgroep geïnformeerd. In dit gesprek heeft Treasury aangegeven te werken aan nadere uitleg voor de banken én dat ook wordt gekeken naar de mogelijkheden om de Amerikaanse aangifteprocedure verder te versoepelen voor toeval-Amerikanen. Tegelijkertijd moet daarbij wel opgemerkt worden dat Treasury niet alle mogelijke wijzigingen zelf in de hand heeft en voor het versoepelen van de aangifteprocedure goedkeuring nodig is van het Amerikaanse Congres. In de komende maanden verwacht ik van Treasury meer duidelijkheid te krijgen. De Minister heeft nogmaals het belang hiervan aangegeven tijdens haar ontmoeting met de Amerikaanse Minister van Financiën op 15 februari jl. Ik ben daarnaast voornemens om in het voorjaar een vervolgesprek te plannen met Treasury. Ook is de Nederlandse ambassade met een initiatief gestart om dit onderwerp op de agenda te zetten bij de leden van het Congres en zijn daarvoor de eerste gesprekken gevoerd. Ook op EU-niveau vinden ontwikkelingen plaats. Het Franse voorzitterschap wil op 7 maart een technische bijeenkomst organiseren met betrokken lidstaten om een gezamenlijk standpunt richting de VS met betrekking tot mogelijke oplossingen te verkennen. Nederland ondersteunt het voorzitterschap hierin en zal een actieve bijdrage leveren aan deze bijeenkomst.

Aantal toeval-Amerikanen

Op 3 september jl. hebben onze voorgangers uw Kamer geïnformeerd over het aantal missende US TIN's van rekeninghouders van de vier grootbanken, gebaseerd op de 2020-rapportage aan de VS onder de FATCA-IGA.³ Tijdens het commissiedebat van 28 september 2021 heeft uw Kamer gevraagd om de cijfers nogmaals te controleren om er zeker van te zijn dat de gehele groep toeval-Amerikanen in beeld is. Op 10 december 2021 heeft uw Kamer daarnaast een brief ontvangen van een groep «accidental Americans», waarin zij aangeven dat de gerapporteerde cijfers afwijken van het aantal Nederlandse staatsburgers met VS achtergrond dat het CBS rapporteert. In de voortgangsbrief van 10 december 2021 is aangegeven dat uit navraag bij de banken blijkt dat de eerder aan uw Kamer gerapporteerde cijfers juist zijn en dat het inderdaad het aantal toeval-Amerikanen betreft dat bekend is bij de vier Nederlandse grootbanken. Hierbij is ook aangegeven dat niet alle toeval-Amerikanen in Nederland bij de vier Nederlandse grootbanken in beeld zijn.⁴ Dit kan de reden zijn waarom de cijfers van het CBS afwijken van de gerapporteerde cijfers. Een aanvullende verklaring zou kunnen zijn dat het CBS niet het begrip US person hanteert, maar inwoner van Nederland met een migratieachtergrond uit de VS. Deze twee begrippen komen niet geheel overeen. Zo worden minderjarigen meegenomen in de CBS-cijfers, terwijl deze groep niet altijd een te rapporteren bankrekening zal hebben. Verder blijkt uit de gegevens van het CBS⁵ voor het jaar 2020 dat van de 46.807

² Kamerstuk 25 087, nr. 287.

³ Kamerstuk 25 087, nr. 282.

⁴ Kamerstuk 25 087, nr. 283.

⁵ <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/37325/table>.

inwoners van Nederland met een migratieachtergrond uit de Verenigde Staten er 16.012 tot de tweede generatie toebehoren. Deze groep is per definitie niet geboren in de VS en is mogelijkwijs geen US person aangezien men volgens de Amerikaanse wet niet altijd VS staatsburger is als één van de ouders dat ook is.⁶ Daarnaast zal deze groep vanwege het ontbreken van een geboorteplaats in de VS bij de banken niet of minder goed in beeld zijn. Uit navraag bij de Nederlandse Vereniging van Banken blijkt daarnaast dat zij geen nieuwe informatie hebben. Ik heb dus geen reden om te twijfelen aan de eerder door de banken gerapporteerde cijfers.

Ook schrijft deze groep «accidental Americans» dat het aantal bankrekeningen dat aangehouden wordt door US persons hoger zou moeten liggen dan zou blijken uit de cijferrapportage. Daarbij merk ik op dat de cijferrapportage betrekking heeft op het aantal US persons, niet op het aantal rekeningen dat aangehouden wordt door deze US persons. Aangezien US persons meerdere bankrekeningen kunnen aanhouden, kan dit aantal inderdaad afwijken. Overigens wil ik graag opmerken dat ongeacht het precieze aantal toeval-Amerikanen ik mij blijf inzetten om de problematiek te verminderen waar deze groep tegenaan loopt.

Informatievoorziening

Zoals toegezegd zou ik uw Kamer ook blijven informeren over de informatievoorziening rondom FATCA. De Q&A over FATCA op rijksoverheid.nl is op basis van recente ontwikkelingen geactualiseerd.⁷ Daarnaast ontvangen ouders die bij de Nederlandse ambassade in de VS een paspoort aanvragen voor hun in de VS geboren kind sinds kort een extra flyer met informatie over de gevolgen van geboorte in de VS.

Vervolg

Mijn inzet is om voor 1 september 2022 meer duidelijkheid van de VS te krijgen over de inspanningsverplichting voor de banken en de positie van toeval-Amerikanen. Ik zal uw Kamer ruim voor deze datum hierover informeren in een nieuwe voortgangsbrief.

De Staatssecretaris van Financiën,
M.L.A. van Rij

⁶ Acquisition of U.S. Citizenship by a Child Born Abroad (state.gov).

⁷ Veelgestelde vragen toeval-Amerikanen | Publicatie | Rijksoverheid.nl.